

LEGISLATIVA - oblast sociálně patologických jevů (informace MŠMT)

V předchozím čísle jsme přinesli stručný přehled legislativních opatření v oblasti kriminality. V aktuálním vydání následuje přislíbený kompletní přehled zákonných opatření k dalším vybraným sociálně patologickým jevům:

AL K O H O L I S M U S :

TRESTNÍ ZÁKON č. 140/1961 Sb (č. 65/1961 Sb. zákonů)

§ 218 Podávání alkoholických nápojů mládeži

Kdo soustavně nebo ve větší míře podává osobám mladším než osmnáct let alkoholické nápoje, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 194 a Nedovolená výroba lihu

- (1) Kdo bez povolení ve větším množství pálí nebo jinak vyrábí líh, nebo kdo líh bez povolení vyrobený ve větším množství přechovává nebo uvádí do oběhu, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.
- (2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně zhotoví nebo přechovává zařízení na výrobu lihu.

§ 201 Ohrožení pod vlivem návykové látky

Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku,

- a) ačkoliv byl za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn,
- b) ačkoliv byl za obdobný čin spáchaný pod vlivem návykové látky v posledních dvou letech postižen,
- c) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvláště nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo
- d) způsobí-li takovým činem, byť i z nedbalosti, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 201 a Opilství

- (1) Kdo se požitím nebo aplikací návykové látky nebo jinak přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepřičetnosti, v němž se dopustí jednání, které má jinak znaky trestného činu, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let; dopustí-li se však jednání, které má jinak znaky trestného činu, na který stanoví zákon trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.
- (3) Ustanovení odstavce 1, jakož i § 12 se neužije, přivedl-li se pachatel do stavu nepřičetnosti v úmyslu spáchat trestný čin, nebo spáchal trestný čin z nedbalosti, která spočívá v tom, že se přivedl do stavu nepřičetnosti.

Zákon o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi č. 37/1989 Sb

§ 4

- (1) Zakazuje se:

- a) prodávat nebo podávat alkoholické nápoje, anebo jinak umožňovat jejich požívání
1. osobám mladším 18 let,
 2. ve zdravotnických zařízeních,
 3. osobám zjevně ovlivněným alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou,
 4. osobám řídícím motorová nebo silniční nemotorová vozidla a ostatním osobám uvedeným v § 6 odst. 1 k bezprostřednímu požití,
 5. při sportovních podnicích,
 6. při kulturních podnicích a tanečních zábavách určených pro mládež,
 7. při veřejných shromážděních, kulturních podnicích a tanečních zábavách s výjimkou piva a vína,
 8. v prostředcích určených výlučně pro vnitrostátní hromadnou dopravu osob a v prostorách souvisejících s touto dopravou určených pro cestující, a to i v restauracích, bufetech a v jídelnách, lůžkových a lehátkových vozech s výjimkou piva nejvýše desetistupňového,
 9. v závodních jídelnách, kantýnách a bufetech a v ostatních prodejnách v prostorách organizací s výjimkou nízkostupňového piva,
- b) vyrábět podomácku líh, destiláty a jiné návykové látky nebo upravovat jejich složky k toxikomanickým účelům,
- c) prodávat jiné návykové látky a výrobky je obsahující mimo prodejny, které jsou k tomu oprávněny, nebo jinak umožňovat jejich škodlivé užívání,
- d) vstupovat do prostorů a prostředků vnitrostátní hromadné dopravy osobám zjevně ovlivněným alkoholickým nápojem nebo jinou návykovou látkou, pokud ohrožují nebo mohou ohrozit bezpečnost nebo plynulost dopravního provozu nebo veřejný pořádek nebo vzbuzují veřejné pohoršení.

ZÁKONÍK PRÁCE č. 85/2001 Sb. (uveřejněno v č. 32/2001 Sb.)

§ 34 Zákaz požívání alkoholických nápojů na pracovištích organizace a v pracovní době i mimo tato pracoviště se nevztahuje na pracovníky v horkých provozech, pokud požívají nízkostupňové pivo a na pracovníky, u nichž požívání těchto úkolů je součástí plnění pracovních úkolů, nebo je s plněním těchto úkolů obvykle spojeno.

A N A B O L I K A :

TRESTNÍ ZÁKON č. 140/1961 Sb (č. 65/1961 Sb. zákonů)

- § 218 a Podávání anabolických látek mládeži
Kdo opakovaně nebo ve větší míře podává osobě mladší než osmnáct let anabolika nebo jiné prostředky s anabolickým účinkem k jinému než léčebnému účelu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.
- § 218 b Vláda stanoví nařízením, co se považuje za anabolika a jiné prostředky s anabolickým účinkem ve smyslu § 218 a.

K O U Ř E N Í :

Zákon o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi č. 37/1989 Sb

- § 4 (1) Zakazuje se:
- e) prodávat tabákové výrobky osobám mladším 18 let,
 - f) kouřit
1. v prostředcích osobní železniční dopravy s výjimkou vyhrazených vozů a v prostředcích ostatní vnitrostátní hromadné dopravy osob a v uzavřených prostorách souvisejících s touto dopravou určených pro cestující,
 2. při práci, jestliže v důsledku kouření může dojít k bezprostřednímu ohrožení života, zdraví nebo majetku,
 3. na schůzích, poradách a jednáních konaných v uzavřených prostorách,
 4. v pracovních místnostech, kde účinkům kouření jsou vystaveni nekuřáci,
 5. ve zdravotnických zařízeních, ve školách, v kulturních a uzavřených sportovních zařízeních s výjimkou prostor pro kouření vyhrazených,
 6. v prostorách zařízení společného stravování s výjimkou těch, které jsou vyhrazené pro kuřáky; tam, kde není stavebně oddělená jídelna pro kuřáky, zakazuje se kouřit v době určené pro podávání snídaní, obědů a večeří.

O P L :

TRESTNÍ ZÁKON č. 140/1961 Sb (č. 65/1961 Sb. zákonů)

- § 187 a (1) Kdo bez povolení přechovává omamnou nebo psychotropní látku nebo jed v množství větším než malém, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem
- (2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu.
- § 188 (1) Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku obsahujícího omamnou nebo psychotropní látku nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu,
 - b) spáchá-li takový čin vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo
 - c) získá-li takovým činem značný prospěch.
- § 188 a (1) Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.
- (2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo
- b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným osobně účinným způsobem.

§ 195 Společná ustanovení

- (1) Zvláštní zákon stanoví, co se považuje za omamné látky, psychotropní látky, přípravky obsahující omamnou nebo psychotropní látku nebo za prekursory.
- (2) Vláda nařízením stanoví, co se považuje za jedy ve smyslu § 187, 187a a 188, které choroby se považují za nakažlivé ve smyslu § 189 až 192 a na které škůdce se vztahuje ustanovení § 192.

PATOLOGICKÉ HRÁČSTVÍ (gamblerství)

ZÁKON O LOTERIÍCH A PODOBNÝCH HRÁCH (č. 202/1990 Sb., novela č. 149/1998 Sb)

§ 17

- (1) Výherním hracím přístrojem se rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. U výherního hracího přístroje s programovým vybavením umožňujícím současnou hru na více hracích místech více hráčům je každé takové hrací místo rovněž považováno za samostatný výherní hrací přístroj. Tato skutečnost musí být uvedena v osvědčení o provozuschopnosti vydaném podle § 19 odst. 2 písm. c), jakož i ve výpisu z tohoto osvědčení.
- (2) Výherní hrací přístroj musí být umístěn tak, aby neumožňoval hru osobám mladším 18 let, nebo provozovatel musí učinit taková opatření, aby tyto osoby se nemohly hry zúčastnit. K tomuto účelu je oprávněn požadovat předložení průkazu totožnosti.

§ 18

- (3) Žadatel je povinen uvést v žádosti o povolení k provozování výherního hracího přístroje jméno osoby (osob), která odpovídá za zákaz vstupu osob mladších 18 let do herny."

§ 19

- (1) Povolení k provozování výherního hracího přístroje obsahuje zejména:
 - a) schválení herního plánu (popřípadě herního plánu kumulované výhry podle § 17 odst. 7) s případnými úpravami a doplňky,
 - b) schválení stálého umístění výherního hracího přístroje,
 - c) stanovení způsobu a podmínek manipulace s výherním hracím přístrojem, zejména při výběru peněz a prováděných opravách,
 - d) stanovení podmínek manipulace s vlastním zařízením umožňujícím kumulovanou výhru (§ 17 odst. 7) a s navzájem propojenými přístroji, zejména při výběru finančních hotovostí, při výplatě kumulované výhry a opravách,
 - e) jméno osoby (osob), která odpovídá za zákaz hry osob mladších 18 let v místě schváleném pro stálé umístění výherního hracího přístroje. V případě herny tato osoba (osoby) odpovídá za zákaz vstupu osob mladších 18 let do herny.